

ผลงานสร้างสรรค์ เพลง สุวรรณภูมิ
Music Composition “Suvarnnabhumi”

นิรันดร์ แจ่มอรุณ*

Nirun Jam-Aroon

Received : June 19, 2023

Revised : January 8, 2024

Accepted : March 11, 2024

บทคัดย่อ

ผลงานนี้เป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างสรรค์บทเพลงทางดุริยางคศิลป์ไทยใหม่ในชื่อ “สุวรรณภูมิ” เผยแพร่หลักคิด วิธีการประพันธ์เพลง ผลงานการประพันธ์เพลง โดยใช้แนวคิดจากข้อมูลพื้นฐานด้านประวัติศาสตร์ ความเจริญรุ่งเรืองของดินแดนสุวรรณภูมิในแง่มุมของวัฒนธรรม ประเพณี ชาติพันธุ์ วิธีการดำเนินชีวิต สะท้อนภาพของดินแดนสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นต้นทางของชาวสยาม ผ่านท่วงทำนองของบทเพลง โดยเพลงสุวรรณภูมิ กำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์เขมรเป็นสำเนียงหลัก กลุ่มชาติพันธุ์ลาวเป็นสำเนียงรอง ใช้บันไดเสียงฟา ของวงปี่พาทย์ไม้นวม เป็นเพลงสองท่อน ท่อนละ 8 จังหวะ ในอัตราจังหวะสองชั้น และชั้นเดียว ใช้น้ำทับลาวประกอบการบรรเลง ออกแบบบรรดัจจบของบทเพลงขึ้นใหม่โดยเฉพาะ ผลการวิจัยสร้างสรรค์นี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาด้านการประพันธ์เพลง และใช้ประกอบบรรบำ รำ ฟ้อน

คำสำคัญ : เพลงสร้างสรรค์ / เพลงสุวรรณภูมิ

ABSTRACT

This project is about making a new Thai musical song called "Suvarnnabhumi" with the goal of sharing the basics of music composition. The song is inspired by historical information, focusing on the richness of Suvarnnabhumi in terms of culture, traditions, ethnicity, and way of life. It aims to represent Suvarnnabhumi as the original home of the Siamese people through the melody. The main language in the song is from the Khmer ethnic group, and the Lao ethnic group is also used. The song follows the fa scale of the Piphat Mai Nuam band. It is divided into two parts, each with 8 beats, and has a rhythm with two layers and one layer. Lao overtones are included to complement the music. Special attention has been given to the ending paragraph of the song. The results of this project are meant to help with learning music composition and can be used for dancing.

Keywords : Music Composition / Suvarnnabhumi

*อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Lecturer in Faculty of Fine and Applied Arts Ramkhamhaeng University(Corresponding Author)

e-mail: nantawan.t@tupp.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สุวรรณภูมิ แปลความตามรูปอักษร สุวรรณ แปลว่า ทอง ภูมิ คือ แผ่นดิน สุวรรณภูมิ หมายถึง แผ่นดินทอง อันเป็นถิ่นที่อยู่ของกลุ่มชนราว 5 ตระกูลภาษา ซึ่งในอดีตต่างอพยพเคลื่อนย้ายไปมาแสวงหาแหล่งอาหาร อันอุดมสมบูรณ์ในดินแดนแถบนี้ หนึ่งในนั้นคือกลุ่มตระกูลภาษาไท-ลาว (Thai-lao Language Family) (Wongthet, 2005, p. 19) เช่น พวก ไทย ลาว จ้วง หลี อาหมาฯ อันเป็นบรรพบุรุษของคนในดินแดนสุวรรณภูมิ เมื่อกลุ่มชนเหล่านี้หยุดอพยพโยกย้ายและรวมกลุ่มตั้งหลักแหล่งมีทั้งในหุบเขาและทุ่งราบบริเวณตะวันตก-ตะวันออกของสองฝั่งโขงหรืออุษาคเนย์ พัฒนาการของชุมชนหมู่บ้านระยะแรกจึงปรากฏขึ้นแต่ยังเป็นสังคมที่ไม่ซับซ้อน

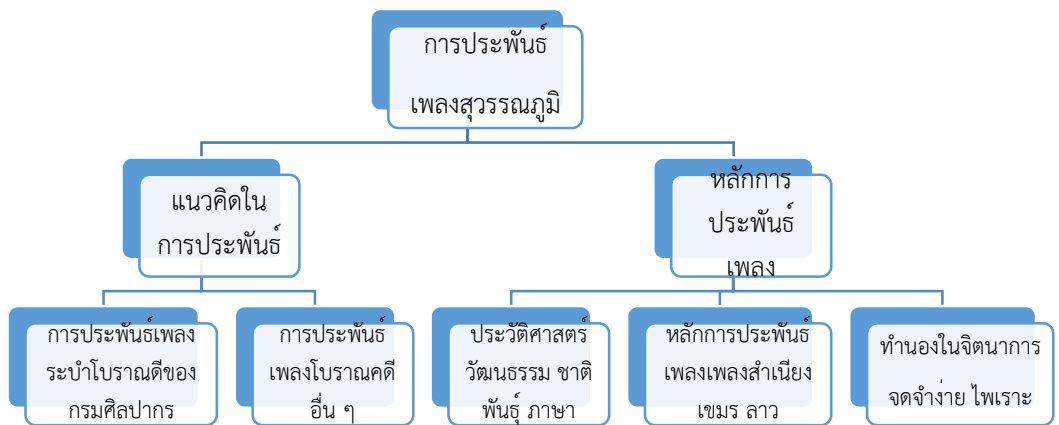
ต่อมา ราว 2,500 ปีมาแล้ว พ่อค้าชาวชมพูทวีป (อินเดีย) ที่เดินทางมาค้าขายแลกเปลี่ยนสิ่งของสินค้า กับหัวหน้าชุมชนในดินแดนอุษาคเนย์ต่างมีความมั่งคั่งจากการค้าขายทางทะเล จึงมีการบอกเล่ากล่าวขวัญถึงอุษาคเนย์ว่าเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารและมีแร่ธาตุสำคัญ เลยพากันเรียกภูมิภาคนี้ว่าสุวรรณทวีปบ้าง สุวรรณภูมิบ้าง ตั้งแต่ครั้งนั้นสืบมา (Wongthet, 2004, p. 38)

พัฒนาการในดินแดนสุวรรณภูมิ ชุมชนหมู่บ้านในระยะแรกเมื่อได้ปฏิสัมพันธ์กับคนภายนอกผ่านการค้านั้น จึงมีพัฒนาการทางสังคมอย่างช้าๆ ของการการก่อรูปเมืองและรัฐในภายหลัง ดังเห็นได้จากพัฒนาการของแคว้นทวารวดีที่อยู่บนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตะวันตกในสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นเมืองของกลุ่มภาษาตระกูลไท-ลาว (ต่อมาคือสยาม) ที่รุ่งเรืองมาจากการค้า ภายหลังเมื่อบริบทแวดล้อมทางธรรมชาติของแคว้นทวารวดีเปลี่ยนแปลงประกอบกับปัญหาทางการเมืองภายในรัฐซึ่งมีการเปลี่ยนเชื้อวงศ์ขึ้นสูงส่งผลให้เปลี่ยนมาเป็นรัฐละโว้หรือกัมพูชาที่เกี่ยวข้องเป็นเครือญาติกับเมืองพระนครบริเวณทะเลสาบในกัมพูชา (Wongthet, 2004, pp. 59-62) แต่ทว่ากาลต่อมารัฐละโว้ก็มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอีกหลายครั้ง จนในที่สุดกลุ่มที่พูดตระกูลภาษาไท-ลาว หรือสยามจึงแยกมาตั้งศูนย์กลางทางการเมืองขึ้นใหม่ที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา และสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชอาณาจักรแห่งแรกของชาวสยาม ซึ่งเต็มไปด้วยความหลากหลายของผู้คนต่างเชื้อชาติเข้ามาค้าขายและอาศัยในราชอาณาจักรตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรม ดังที่ Wongthet (2001, p. 223) กล่าวถึงกฎหมายเตียรบาล ซึ่งระบุว่า อยุธยา มีทั้ง “หมู่แขก ขอม ลาว พม่า มอญ มุสลิม แสง จิน จาม ชาว ฯลฯ” ภาพของอยุธยาคือความเป็นพหุสังคมที่สะท้อนผ่านแง่มุมต่างๆ เช่น ความเชื่อศาสนา วิธีการดำเนินชีวิตของไพร่ฟ้าข้าไท วัฒนธรรมประเพณี สิ่งก่อสร้างโบสถ์ วัด วัง มัสยิด ภาษา และประสมประสานของศิลปะการร้องรำทำเพลง เป็นต้น โดยเฉพาะด้านศิลปะการดนตรีไทยซึ่งพบว่า เครื่องดนตรีอยุธยาเกือบทั้งหมดสืบเนื่องมาจากเครื่องมือท้องถิ่นที่มีพัฒนาการมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ผ่านบ้านเมืองแคว้นก่อนอยุธยา เช่น ยุคสุวรรณภูมิ ยุคทวารวดี เป็นต้น (Wongthet, 2001, p. 233)

นักวิชาการเชื่อกันว่าสุวรรณภูมิน่าจะอยู่ที่ใดที่หนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บ้างก็ระบุว่าศูนย์กลางน่าจะอยู่ที่เมืองสะเทิมซึ่งอยู่ในอาณาจักรมอญ แต่นักวิชาการชาวไทยเชื่อแน่ว่าน่าจะเป็นภาคกลางของไทย

จากที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งทรงผนวชชุดองค์ไปพบพระปฐมเจดีย์ ซึ่งเป็นเจดีย์เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย สร้างขึ้นใน พ.ศ. 218 เมื่อครั้งพระเจ้าอโศกมหาราชทรงส่งสมณทูตมาเผยแผ่ศาสนาในสุวรรณภูมิ และขึ้นฝั่งที่เมืองทวารวดี ทรงค้นพบศาลาที่สลักไว้ในบริเวณพระปฐมเจดีย์ อีกทั้งสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ “พระบิดาประวัติศาสตร์ไทย” ยังทรงพบหลักฐานการเชื่อมโยงเมืองทวารวดีหรือนครปฐม ไปถึงเมืองอู่ทองและสุพรรณบุรีซึ่งบางสมัยก็เรียกว่าสุพรรณภูมิ ทั้งยังพบว่าย่านนี้มีการติดต่อกับซีกโลกตะวันตกมาตั้งแต่สมัยโรมัน เช่นพบเหรียญจักรพรรดิวิตติโคตริอุส ของโรมันที่เมืองอู่ทอง พบตะเกียงโรมันที่พงตึก กาญจนบุรี ซึ่งอยู่ในเส้นทางการเดินทางในยุคนั้น นอกจากนี้ยังมีข้อวินิจฉัยของนักวิชาการตะวันตกระบุว่า สุวรรณภูมิน่าจะได้แก่พื้นที่ประเทศพม่า ตั้งแต่ย่างกุ้งไปจนถึงสิงคโปร์ในคาบสมุทรมลายูแต่สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงวินิจฉัยไว้ในพระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา ว่า “...ความจริงมีอยู่อย่าง 1 ซึ่งผู้ศึกษาโบราณคดีในประเทศอื่นยังไม่ทราบ คือว่าในสยามประเทศทางตะวันตก มีเมืองโบราณอยู่เมือง 1 มีรอยพระสถูปเจดีย์วิหารมากมาย บรรดาเมืองทางสุวรรณภูมิประเทศนี้ทั้งเมืองพม่ารามัญตลอดจนแหลมมลายู ไม่มีเมืองไหนใหญ่โตเก่าแก่กว่าเมืองที่ว้านี้... ทุกวันนี้เรียกชื่อว่าเมืองนครปฐม” และทรงอธิบายในเชิงอรรถว่า “...ที่เรียกสุวรรณภูมินี้ พวกพม่ามอญอ้างเอาว่าเมืองสะเทิม อันเป็นเมืองมอญข้างฝ่ายใต้ แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีสิ่งสำคัญอันใดสมกับคำอ้าง จากหลักฐานเห็นว้าน่าอ้างเอาเมืองที่พระปฐมเจดีย์ยิ่งกว่า เพราะมีโบราณวัตถุ เช่น ศิลารธรรมจักรเป็นต้น ทนชั้นสมัยพระเจ้าอโศก และมีชื่อเมืองสุพรรณภูมิเป็นสำคัญ...” “สุวรรณภูมิ” ที่ถูกกล่าวถึงมากกว่า 2,000 ปี มาถึงยุคนี้ก็ยังไม่รู้แน่ชัดว่าอยู่ที่ไหน ในที่สุดเมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2543 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ก็ได้พระราชทานนามสนามบินแห่งใหม่ที่หนองงูเห่าว่า “ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ” และเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2545 ก่อนการเปิดให้บริการในวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549 เป็นการปึกหมุดว่าสุวรรณภูมิอยู่ในประเทศไทย (Bunnag, 2023)

ที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นมูลเหตุให้ผู้วิจัย ซึ่งมีความสนใจในประวัติศาสตร์ ความเจริญรุ่งเรืองของดินแดนสุวรรณภูมิ โดยเฉพาะด้านศิลปะดนตรีไทยอันเป็นวิชาชีพของผู้วิจัย นำมาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงสุวรรณภูมิ ซึ่งมีกลุ่มชาติพันธุ์เขมรเป็นสำเนียงหลัก กลุ่มชาติพันธุ์ลาวเป็นสำเนียงรอง บทเพลงจึงเป็นเพลงที่มีสำเนียงเขมรปนลาว เพื่อสะท้อนภาพของดินแดนสุวรรณภูมิซึ่งเป็นต้นทางของราชธานีของชนชาวสยาม หรือคนไทยและประเทศไทยผ่านท่วงทำนองดังกล่าว ซึ่งงานวิจัยสร้างสรรค์นี้ได้หลักแนวคิดในการประพันธ์เพลงจากการทำเพลงระบำโบราณคดี โดยคุณครูมนตรี ตราโมท ปรมาจารย์ทางด้านดุริยางคศิลป์ไทยที่ได้ประพันธ์ไว้ในเพลง ทวารวดี ศรีวิชัย ลพบุรี เชียงแสน และสุโขทัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการประพันธ์เพลง

งานวิจัยสร้างสรรค์นี้จะเป็นประโยชน์ทางการศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางในการประพันธ์บทเพลงไทยเพื่อการฟังขับกล่อม สามารถพัฒนาต่อยอดไปเป็นเพลงที่ใช้ประกอบการแสดง ระบำ รำพ้อน ที่ต้องการสื่อถึงความรุ่งเรืองในดินแดนสุวรรณภูมิ โดยเฉพาะการก่อรูปของอยุธยาอันมีต้นรากมาจากวัฒนธรรมเขมรได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงทางดุริยางคศิลป์ไทยใหม่ ชื่อ สุวรรณภูมิ
2. เพื่อเผยแพร่หลักคิดวิธีการประพันธ์เพลง ผลงานการประพันธ์เพลง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์ เพลงสุวรรณภูมิ โดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการวิจัยสร้างสรรค์ ดังนี้

รูปแบบการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยสร้างสรรค์ โดยใช้องค์ความรู้และภูมิรู้ด้านทางเพลงของผู้วิจัย ประพันธ์บทเพลงขึ้นใหม่ ตามแนวคิดด้วยเรื่องการประพันธ์เพลงไทยที่แต่งโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของผู้แต่ง วิธีนี้ผู้แต่งจะเริ่มต้นจากการค้นคว้าหาข้อมูลในการสร้างรูปแบบจังหวะและแนวทำนองเพลงที่จะแต่งสามารถทำได้หลายวิธีคือ คิดจากจังหวะและลีลาท่าเดินท่วงของสัตว์บางชนิด คิดจากสภาพแวดล้อม ประวัติศาสตร์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย (Fak Chamroom, 2003, p. 195) ซึ่งผู้แต่งเลือกใช้แนวคิดจากประวัติศาสตร์ในยุคสุวรรณภูมิ แต่งเป็นเพลงเพื่อใช้ในการฟัง การขับกล่อม หรือประกอบระบำ รำ พ้อน

ขั้นรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูลค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญที่กล่าวถึงดินแดนสุวรรณภูมิ ในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ชชาติพันธุ์ และภาษา เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการประพันธ์เพลง

ขั้นตอนการวิจัย

1. นำข้อมูลจากการค้นคว้ามาใช้ในการจินตนาการ ภาพสุวรรณภูมิ โดยกำหนดให้กลุ่มชาติพันธุ์เขมรเป็นกลุ่มสำเนียงหลัก และกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเป็นกลุ่มสำเนียงรอง

2. ออกแบบหน้าทับที่ใช้ประกอบบทเพลง โดยใช้หน้าทับลาว ออกแบบตัดทอนหน้าทับลาว ซึ่งเป็นอัตราจังหวะสองชั้น ให้เป็นชั้นเดียวใหม่ เพื่อความไพเราะเหมาะสมกับทำนองเพลง

สองชั้น	.. ติง ..โจ๊ะ	.. ติง .. ติง	 ทัม	.. ติง .. ทัม
ชั้นเดียว	.. ติง ..โจ๊ะ	ติง ติง.. ทัม		

3. บทเพลงมีจำนวน 2 ท่อน ท่อนละ 8 จังหวะหน้าทับลาว ในอัตราจังหวะสองชั้น และตัดทอนลงเป็นชั้นเดียว และมีท่วงทำนองเพลงที่มีสำเนียงลาว ในสองชั้น ท่อน 2

..	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ร	.. ด ด ด	 ร ร	ฟ ร ด ล	.. ล ด ร	ด ร ฟ ด
..	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ร	.. ด ด ด	 ร ร	ฟ ร ด ล	.. ล ด ร	ด ร ฟ ด

4. ออกแบบบทเพลงเป็นบันไดเสียงฟา ซึ่งบันไดเสียงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของบทเพลงและยังสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างทำนองเพลงกับเครื่องดนตรีที่บรรเลงทำนองเพลงนั้นๆ โดยมีโครงสร้างของบันไดเสียง 5 เสียง คือ ฟ ซ ล ด ร (Wisuttipat, 2013, p.43) บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์มโหรี

5. ออกแบบทำนองชั้นใหม่ ใช้โน้ตตัวแรกคือ ฟา จากนั้นแต่งทำนองให้โน้ตที่เป็นลูกตกของห้องในแต่ละห้องให้เกิดความสัมพันธ์ กลมกลืนไพเราะ

6. ออกแบบทำนองลงจบโดยเฉพาะ เพื่อความเหมาะสมกับการนำไปใช้ประกอบการแสดงตอนจบ

..	 ฟ		 ด	 ล	 ด	 ร	 ฟ
..			 ติง		 ทัม	 ติง	 ทัม

7. บันทึกเป็นโน้ตในรูปแบบโน้ตหัวเดียว บังคับทาง

8. บันทึกเสียง และบันทึกวิดีโอ เครื่องดนตรีที่ละชิ้นแล้วนำมาตัดต่อรวมกันในลักษณะของวงปี่พาทย์มโหรี บรรเลงเป็นเพลงสุวรรณภูมิ

9. ประเมินผลเบื้องต้น นำเสนองานวิจัยสร้างสรรค์ ในการประชุมวิชาการด้านศิลปะการแสดงดนตรีและนาฏกรรมในวิถีวัฒนธรรมกับการอยู่ร่วมกันในอาเซียน เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิประเมินงานวิจัยเบื้องต้นได้แก่

1. ศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์
2. ศาสตราจารย์ชำนาญ พระประสิทธิ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พรประสิทธิ์ เผ่าสวัสดิ์

เพลง สุวรรณภูมิ

สองชั้น

หน้าทับลาว

ท่อน 1

.. ดิง .. โฉ๊ะ	.. ดิง .. ดิง	 ท้ม	.. ดิง .. ท้ม	.. ดิง .. โฉ๊ะ	.. ดิง .. ดิง	 ท้ม	.. ดิง .. ท้ม
..	 ฟ	.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ร	.. ล ด ร	.. ฟ .. ซ
..		.. ด .. ร	.. ฟ .. ซ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ซ	.. ล .. ตั	รื ตั .. ล
..		.. ฟ .. ฟ	 ซ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ซ	.. ล .. ตั	รื ตั .. ล
.. ... ฟิ	 รื	 ตั ล	.. ตั ..	.. รื .. ตั	.. ล .. ตั	.. รื ตั ล	.. ซ .. ฟ

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน 2

..	 ฟ	.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ร	.. ล ซ ฟ	.. ร .. ด
..	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ร	.. ด ด ด	 ร ร	ฟ ร ด ล	.. ล ด ร	ด ร ฟ ด
..	ซ ล ตั รื	ตั รื ฟิ รื	.. ตั ตั ตั	 รื รื	ฟิ รื ตั ล	.. ล ตั รื	ตั รื ฟิ ตั
.. ฟิ	 รื	 ตั ล	.. ตั ..	.. รื .. ตั	.. ล .. ตั	.. รื ตั ล	.. ซ .. ฟ

กลับต้น

ชั้นเดียว

หน้าทับลาว

ท่อน 1

.. ดิง..โฉ๊ะ	ดิง ดิง..ท้ม	.. ดิง..โฉ๊ะ	ดิง ดิง..ท้ม	.. ดิง..โฉ๊ะ	ดิง ดิง..ท้ม	.. ดิง..โฉ๊ะ	ดิง ดิง..ท้ม
.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	ล ซ ฟ ร	.. ฟ .. ซ		ด ร ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	.. ล .. ตั
.. ตั .. ตั	ด ร ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	.. ล .. ตั	 รื รื	ตั รื ฟิ ตั	.. รื ตั ล	.. ซ .. ฟ

กลับต้น

ท่อน 2

.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	ล ซ ฟ ร	ซ ฟ ร ด	 ซ ล	ด ร ฟ ด	ฟ ร ด ล	ด ร ฟ ด
.. ... ซ ล	ตั รื ฟิ ตั	ฟิ รื ตั ล	ตั รื ฟิ ตั	 รื รื	ตั รื ฟิ ตั	.. รื ตั ล	.. ซ .. ฟ

กลับต้น

วรรคจบ

..	 ฟิ		 ตั	 ล	 ตั	 รื	 ฟ
..			 ดิง		 ท้ม	 ดิง	 ท้ม

บทวิเคราะห์บทเพลงสุวรรณภูมิ ผู้ประพันธ์มีจุดประสงค์ในการประพันธ์โดยใช้กระบวนการในการประพันธ์เพลง โดยมีโครงสร้างเพลง วรรคเพลงและลูกตก ซึ่งเป็นทางเลือกใหม่อีกทางเลือกหนึ่งที่จะนำพาให้นักวิเคราะห์ เข้าถึงเพลงนั้นๆ (Wisuttipat, 2013, p. 54) ดังนี้

1. สัมผัสของตัวโน้ตในบทเพลง

สองชั้น ท่อน 1 บรรทัดที่ 2 และ 3 ห้องที่ 4 กับห้อยที่ 8 ใช้โน้ตลูกตกเหมือนกัน เสียง ซอล / ลา

.. .. .	 ฟ	.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ร	.. ล ด ร	.. ฟ .. ซ
.. .. .		.. ด .. ร	.. ฟ .. ซ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ซ	.. ล .. ด	ร .. ด .. ล
.. .. .		.. ฟ .. ฟ	 ซ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ซ	.. ล .. ด	ร .. ด .. ล
.. .. . ฟ	 ร	 ด	 ล	 ร	 ด	 ร	 ล

สองชั้น ท่อน 2 บรรทัดที่ 3 และ 4 ใช้โน้ตทำนองเหมือนกัน แตกต่างกันที่ช่วงเสียงสูงต่ำ วรรคสุดท้าย

บรรทัดที่ 4 ใช้โน้ตทำนองเหมือนกับบรรทัดที่ 4 ของท่อน 1 (ทำนองซ้ำท้าย)

.. .. .	 ฟ	.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ร	.. ล ซ ฟ	.. ร .. ด
.. .. .	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ร	.. ด ด ด	 ร ร	ฟ ร ด ล	.. ล ด ร	ด ร ฟ ด
.. .. .	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ร	.. ด ด ด	 ร ร	ฟ ร ด ล	.. ล ด ร	ด ร ฟ ด
.. .. . ฟ	 ร	 ด	 ล	 ร	 ด	 ร	 ล

ชั้นเดียว ท่อน 1 โน้ตลูกตกทำนองบรรทัดที่ 1 ห้อยที่ 4 ย้ำสัมผัสกับห้อยที่ 6 ถึง 8 โน้ตทำนองบรรทัดที่ 1 ห้อยที่ 6 ถึง 8 เหมือนกันกับบรรทัดที่ 2 ห้อยที่ 2 ถึง 4

.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	ล ซ ฟ ร	.. ฟ .. ซ		ด ร ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	.. ล .. ด
.. ด .. ด	ด ร ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	.. ล .. ด	 ร ร	ด ร ฟ ด	.. ร .. ด	.. ซ .. ฟ

ชั้นเดียว ท่อน 2 โน้ตทำนองในบรรทัดที่ 1 ห้อยที่ 5 ถึง 8 เหมือนกันกับห้อยที่ 1-4 ในบรรทัดที่ 2 โน้ตทำนองในบรรทัดที่ 2 ห้อยที่ 5 ถึง 8 เหมือนกันกับบรรทัดที่ 2 ห้อยที่ 5 ถึง 8 ของท่อน 1 (ทำนองซ้ำท้าย)

.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	ล ซ ฟ ร	ซ ฟ ร ด	 ซ ล	ด ร ฟ ด	ฟ ร ด ล	ด ร ฟ ด
.. .. ซ ล	ด ร ฟ ด	ฟ ร ด ล	ด ร ฟ ด	 ร ร	ด ร ฟ ด	.. ร .. ด	.. ซ .. ฟ

2. ความสัมพันธ์ของโน้ตลูกตก ทำนองเพลงอัตรา 2 ชั้น และ ชั้นเดียว

สองชั้น ท่อน 1 ลูกตกเป็น ซอล ลา ลา ฟา

.. .. .	 ฟ	.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ร	.. ล ด ร	.. ฟ .. <u>ซ</u>
.. .. .		.. ด .. ร	.. ฟ .. ซ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ซ	.. ล .. ด	ร .. <u>ด</u> .. ล
.. .. .		.. ฟ .. ฟ	 ซ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ซ	.. ล .. ด	ร .. <u>ด</u> .. ล
.. .. . ฟ	 ร	 ด ล	.. ด .. .	.. ร .. ด	.. ล .. ด	.. ร .. ด ล	.. ซ .. <u>ฟ</u>

ชั้นเดียว ท่อน 1 ลูกตกเป็น ซอล โด โด ฟา

.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	ล ซ ฟ ร	.. ฟ .. <u>ซ</u>		ด ร ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	.. ล .. <u>ด</u>
.. ด .. ด	ด ร ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	.. ล .. <u>ด</u>	 ร .. ร	ด .. ร .. ฟ .. ด	.. ร .. ด ล	.. ซ .. <u>ฟ</u>

ผู้วิจัยมีเจตนาที่จะให้ลูกตกของเพลงในชั้นเดียวเป็นโน้ตเสียง ซอล โด โด ฟา ด้วยเหตุผลที่จะทำให้
เกิดความสัมผัสกลมกลืนกับโน้ตห้องต่อไปที่จะมาสอดคล้องทำให้บทเพลงเกิดความไพเราะ

สองชั้น ท่อน 2 ลูกตกเป็น โด โด โด ฟา

.. .. .	 ฟ	.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	.. ล .. ซ	.. ฟ .. ร	.. ล ซ ฟ	.. ร .. <u>ด</u>
.. .. .	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ร	.. ด ด ด	 ร .. ร	ฟ ร ด ล	.. ล ด ร	ด ร .. <u>ฟ</u> .. ด
.. .. .	ซ ล .. ร	ด .. ร .. ฟ .. ร	.. ด .. ด .. ด	 ร .. ร	ฟ .. ร .. ด .. ล	.. ล .. ด .. ร	ด .. ร .. <u>ฟ</u> .. ด
.. .. . ฟ	 ร	 ด ล	.. ด .. .	.. ร .. ด	.. ล .. ด	.. ร .. ด ล	.. ซ .. <u>ฟ</u>

ชั้นเดียว ท่อน 2 ลูกตกเป็น โด โด โด ฟา

.. ฟ ฟ ฟ	.. ฟ .. ฟ	ล ซ ฟ ร	ซ ฟ .. <u>ร</u> .. ด	 ซ ล	ด ร ฟ ด	ฟ ร ด ล	ด ร .. <u>ฟ</u> .. ด
.. .. ซ ล	ด .. ร .. ฟ .. ด	ฟ .. ร .. ด .. ล	ด .. ร .. <u>ฟ</u> .. ด	 ร .. ร	ด .. ร .. ฟ .. ด	.. ร .. ด .. ล	.. ซ .. <u>ฟ</u>

ภาพที่ 2 การบันทึกเสียง และวิดีโอเพลงสุวรรณภูมิ

สรุปผลการวิจัย

ผลงานสร้างสรรค์บทเพลงทางดุริยางคศิลป์ไทยใหม่ ชื่อ สุวรรณภูมิ มีหลักการแนวคิดในการสร้างสรรค์ ประพันธ์เพลง โดยใช้องค์ความรู้และภูมิรู้ด้านทางเพลงของผู้วิจัยประพันธ์บทเพลงขึ้นใหม่ จากข้อมูลด้าน ประวัติศาสตร์ ความเจริญรุ่งเรืองของดินแดนสุวรรณภูมิในแง่มุมของวัฒนธรรม ประเพณี และชาติพันธุ์ โดย เลือกลุ่มที่กลุ่มชาติพันธุ์เขมรเป็นกลุ่มสำเนียงหลัก และกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเป็นกลุ่มสำเนียงรอง กลุ่มโน้ตเป็น เพลงโน้ตในบันไดเสียงฟา โครงสร้างบทเพลงมีจำนวน 2 ท่อน ท่อนละ 8 จังหวะหน้าทับลาว ในอัตราจังหวะสองชั้น และชั้นเดียว ออกแบบบรรเลงลงจบเพลงโดยเฉพาะ

ผลงานการประพันธ์ได้ถูกนำเสนอหลักคิวิวิธีการประพันธ์ ผลงานการประพันธ์เพลงในรูปแบบวิดิทัศน์ที่ ผู้วิจัยในบรรเลงถ่ายทอดในรูปแบบวงปี่พาทย์ไม้นวมที่ผู้วิจัยได้บรรเลงไว้ในแต่ละเครื่องดนตรี นำเสนอในการ ประชุมวิชาการด้านศิลปะการแสดงดนตรีและนาฏกรรมในวิถีวัฒนธรรมกับการอยู่ร่วมกันในอาเซียน เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เพื่อการฟัง การขับกล่อม หรือประกอบบระบำ รำ ฟ้อน ดังนั้นสรุปผลงานวิจัยคือได้ บทเพลงใหม่ เพลงสุวรรณภูมิ ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 3 คิวอาร์โค้ด วิดิทัศน์ผลงานเพลงสุวรรณภูมิ

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยสร้างสรรค์บทเพลงทางดุริยางคศิลป์ไทยใหม่ ชื่อ สุวรรณภูมิ นี้ มีหลักการแนวคิดในการสร้างสรรค์ประพันธ์เพลง โดยใช้องค์ความรู้และภูมิรู้ด้านทางเพลงของผู้วิจัยประพันธ์บทเพลงขึ้นใหม่ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างสรรคศิลป์ ซึ่งมีหลักคิด 2 ประการ คือ หลักมิติการสร้างสรรคและหลักวิพิธลักษณะการสร้างสรรค หลักคิดทั้งสองมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงต่อกัน หลักมิติการสร้างสรรคที่สอดคล้องกับการประพันธ์ของผู้วิจัยคือ การสร้างสรรคศิลป์เกิดขึ้นจากการต่อยอดบุญภูมิด้วยกระบวนการวิจัยแสวงผล คำว่าบุญภูมิ คือ ความจริงในวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตมนุษย์ ซึ่งมีปรากฏอยู่ทั่วไป เป็นการสร้างสรรค์ที่ใช้ฐานคิดที่ปรากฏโดยรอบ แล้วจินตนาการผสานกัน แต่ยังมีการสร้างสรรคอีกลักษณะที่บอกความจริงในความคิด และยืนยันข้อมูลด้วยกระบวนการศึกษาค้นคว้า หรือด้วยวิธีวิทยาการวิจัยเพื่อให้ทราบผลของสิ่งที่จะนำไปใช้ต่อยอดบุญภูมินั้น เถกเช่นเดียวกับงานสร้างสรรค์ศิลป์ชุดระบำโบราณคดี ของกรมศิลปากร ที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ได้ยุคสมัยของข้อมูล 5 ยุค มาออกแบบเครื่องแต่งกาย ออกแบบท่ารำ และในด้านดุริยางคศิลป์ใช้จินตนาการการสร้างสรรคเป็นทำนองเพลง 5 ชุด คือ สมัยทวารวดี สำเนียงมอญ สมัยศรีวิชัย สำเนียงขวา สมัยเชียงแสน สำเนียงล้านนา สมัยลพบุรี สำเนียงขอม และสมัยสุโขทัย สำเนียงสยาม (Pidokrajt, 2020, p. 85)

ในแง่หลักคิดและวิธีการประพันธ์เพลง ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการวิเคราะห์เพลงไทย ตามทฤษฎีดนตรีไทย เพื่อการอ้างอิงหลักการให้ตรงกับประเด็นในด้านต่างๆ ขององค์ประกอบสำคัญทางดนตรีไทย กล่าวคือ ด้านทำนองหลัก ทำนองแปร จังหวะ บันไดเสียง การกำหนดโน้ตสำหรับเครื่องดนตรีไทย การกำหนดวรรคเพลง การกำหนดลูกตก ซึ่งหลักการและแนวคิดทฤษฎีดนตรีไทยนี้จะสามารถใช้เป็นข้อสนับสนุนการวิเคราะห์ได้ในระดับหนึ่ง (Wisuttipat, 2013, p. 13)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ เพลงสุวรรณภูมิ นี้ ได้นำมาถ่ายทอดและบรรเลงโดยผู้วิจัยเองผ่านวงปี่พาทย์ไม้นวม ซึ่งมีได้เป็นข้อจำกัดว่าต้องบรรเลงเฉพาะวงปี่พาทย์ไม้นวมเท่านั้น สามารถนำไปใช้บรรเลงด้วยวงดนตรีประเภทอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการฟัง หรือการขับกล่อม
2. ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ เพลงสุวรรณภูมิ สามารถนำไปพัฒนาต่อยอด ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ประดิษฐ์ท่ารำ ออกแบบเครื่องแต่งกายที่มีลักษณะเฉพาะในวัฒนธรรมสุวรรณภูมิ เช่นเดียวกับเพลงระบำโบราณคดี ของกรมศิลปากร หรือเพลงโบราณคดีอื่นๆ ประกอบเป็นระบำ รำ ฟ้อน เพื่อรับใช้สังคมในวาระต่างๆ ด้วยบทเพลงได้ประพันธ์ไว้ตามแบบแผนเพลงระบำ เริ่มต้นด้วยเพลงช้า และจบด้วยเพลงเร็ว มีท่อนจบโดยเฉพาะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. รูปแบบของการประพันธ์เพลงไทย บันไดเสียง สำเนียง และหน้าทับ ซึ่งสามารถนำไปเป็นข้อมูลศึกษา และต่อยอดในการเรียนการสอน และงานวิจัยต่อไปได้
2. จากงานวิจัยสามารถประพันธ์บทร้องตามทำนองเพลง เพื่อใช้เป็นเพลงประเภทขับร้องที่สมบูรณ์ได้

References

- Bunnag, R. (2023). **Old Stories are fun to tell**. [Online]. Available: <https://mgronline.com/online/section/detail/9660000034105> [2023, April 12]. [In Thai]
- Fak Chamroon, S. (2003). **Thaimusic**. Bangkok: Institute of Thai Studies, Chulalongkorn university. [In Thai]
- Pidokrajt, N. (2020). **Theory for Research and Music Essentials**. Lop Buri: Nata Duriyang Printing. [In Thai]
- Wisuttiapat, M. (2013). **Theory of Thaimusic analysis**. Bangkok: Santisi Printing. [In Thai]
- Wongthet, S. (2001). **Ayutthaya Yod Ying Fa**. Bangkok: Pikanesh Printing Center. [In Thai]
- Wongthet, S. (2004). **History of the Siamese Society**. Bangkok: Pikanesh Printing Center. [In Thai]
- Wongthet, S. (2005). Thai people of various races in Suvarnabhumi for 3,000 years. In Wongthet, S. (Eds). **Geosociety Document, Public Discussion, Silpakorn University**. (p.19). Bangkok: Matichon Public Company Limited. [In Thai]